

SKALNIČKÁŘŮV ROK

Klubový zpravodaj číslo 42 (2-2000)

OBSAH

NAŠE AKCE:

- Přednášky a členské schůze
- Ohlédnutí za výstavou 2000
- Výměna semen 2000-2001
- Knihovna
- Pozvánka na prodejní výstavu okrasných cibulovin, tilandsií, sukulentních a masožravých rostlin
- Zájezd do severozápadních Čech

PĚSTITELSTVÍ:

- Wulfenia bleicii subsp.rohlenae (*J.Niederle*)
- Dvě miniaturníky z čeledi Boraginaceae (*M.Pražák*)
- Úspěšné pěstování *Lewisia tweedyi* (*J.Pelantová*)
- Moje zkušenosti z *Jankaea heldreichii* (*J.Baláž*)
- Co nového za hřbitovem ? (*P.Holík*)

CO NÁS ZAJÍMÁ:

- Arboretum Borotín ožívá
- Hády u Brna - vzpomínka na bývalé bohatství květeny (*J.Bič*)
- Nejsevernější botanická zahrada světa

INFORMACE Z KLUBU:

- Z členské základny
- Členské příspěvky
- Drobné zprávy a informace
- Inzerce
- Kalendář akcí klubu v 2.pololetí 2000
- Adresář členů výboru Klubu skalničkářů 2000-2002

zde umístit *na celou stránky* obrázek - *fotografii*
(*je též na disketě*)

Jankaea heldreichii (Foto Jaroslav Baláž)

NAŠE AKCE

PŘEDNÁŠKY A ČLENSKÉ SCHŮZE

Scházet se budeme nadále v sále na Křenové ulici 67 ve 2.poschodí a to v září, listopadu, prosinci a dále na VČS v lednu příštího roku. Říjnová schůze proběhne v arboretu. Aktuality z klubového života a také případné změny našich akcí budou vyvěšeny v klubové vývěsce na Joštově ulici "U Medvídka". Ve druhém pololetí jsme pro vás zajistili tyto přednášky:

Čtvrtek 7.září 2000, 16.30

Dr.Vít Hrabě CSc., Brno

Řecký Olymp

Autor nám promítne diapozitivy z Olympu, který navštívil v jarním období, kdy zde mimo jiné kvetla spousta planých orchidejí.

Čtvrtek 5.října 2000, 16.30

Podzim v Arboretu

Zveme vás na podzimní procházku Arboretem spojenou s odborným výkladem. Sraz nejpozději v 16.30 u horního vchodu naproti ústí Bieblovy ulice (tramvaj 9,11).

Čtvrtek 2.listopadu 2000, 16.30

Dr.Jan Štursa

Rostliny na extrémních stanovištích

Známý krkonošský geobotanik nás seznámí s rostlinami, které si vybraly domov na nepřilíš pohostinných místech, jako jsou rašeliniště, skalní hrany apod.

Čtvrtek 7.prosince 2000, 16.30

téma přednášky se do uzávěrky nepodařilo zjistit.

Sobota 20.ledna 2001, 9.00

Výroční členská schůze

Uskuteční se v sále na Křenové. Můžete se těšit na oblíbenou tombolu, promítání diapozitivů z loňské výstavy a na oceňování nejúspěšnějších pěstitelů.

OHLÉDNUTÍ ZA VÝSTAVOU 2000

Letos jsme v areálu postavili několik nových skalek z různých hornin, takže návštěvníci mohli na vlastní oči vidět, že hezká skalka nemusí být vybudována jen z vrstevnatého vápence, ale třeba i z břidlice nebo vápence klasického, jaký se vyskytuje třeba v Moravském Krasu. Použit byl i pěnovec (nebo chcete-li travertin) ze Slovenska a dále trochu nevýrazný kámen z Českomoravské vrchoviny. Tyto skalky jsou umístěny v prostoru mezi skleníky (v jednom byla opět naše burza rostlin) a dále směrem k novému supermarketu OBI, odkud bude v dalších letech nový vstup do areálu. V tomto prostoru bylo rozmístěno i nejvíce exponátů. Letní počasí a absence deště působily nemalé komplikace, rostliny velmi rychle odkvétaly.

Hodnocení exponátů

Letos jsem napočítal přes 230 exponátů od 30 vystavovatelů. Tato čísla se od loňské výstavy nijak výrazně neodlišují. Řadu rostlin, jsme vysázeli do nově postavených skalek natrvalo již před výstavou, aby skalky nevypadaly tak prázdně a smutně.

Oceněno bylo pět exponátů. Jejich majitelé za ně obdrží na lednové výroční členské schůzi keramický kachel se znakem klubu a leto počtem výstavy. Oceněné rostliny jsme zachytili na diapozitivy, takže si je při této příležitosti promítneme.

- * **Cypripedium formosanum** přítele Baláže z Dolní Rožínky,
- * **Asperula sintenisii** přítele Mertý z Brna-Mokré Hory,
- * **Haberlea rhodopensis** °Alba° přítele Hadače ze Syrovic
- * kolekce **Silene acaulis** manželů Holzbecherových z Lelekovic
- * **Calanthe aristulifera** přítele Martínka z Letovic.

Cypripedium formosanum je pěkný střeвиčník z asijského ostrova Formosa (Tajwan). Rostlina zdobila klenotnici sedmi krémově bílými květy, které měly, zejména na pysku, tmavě červené tečky. Má zajímavé, jakoby zastřižené listy.

Asperula sintenisii je horská mařinka pocházející ze severozápadní Anatólie. Polštář, umístěný v klenotnici, měl asi 15 cm v průměru při výšce asi 5 cm. Listy jsou drobné, jehlicovité, modravé. Květy má bílé, čásem růžové. Naše rostlina byla plná poupat, která začala rozkvétat koncem výstavy. Kromě alpínového skleníku ji lze udržet v chudé půdě na plném slunci s případnou ochranou proti zimním plískanicím.

Haberlea rhodopensis °Alba° byla hezká rostlina s 9 stvoly. Každý nesl po 1-4 bílých květů. Umístěna byla také v klenotnici.

Kolekce Silene acaulis byla vysazena do spár nové břidlicové skalky. Jednotlivé kultivary tak mohly být pěkně porovnávány. Kultivar °Flore Pleno° je robustnějšího vzrůstu a vyniká velkými plnými květy o průměru 1,5 cm. °Mt Snowdon° je zřejmě nazván podle místa svého naleziště (Hora Snowdon je v britském Walesu). Výraznější odlišnosti od klasické silenky bezlodyžné jsem nepostřehl. Za to kultivar °Frances° vynikal velmi kompaktním vzrůstem a zlatavým olistěním. Květy byly méně nápadné, světle růžové. °Alba° měla květy bílé.

Calanthe aristulifera se již jednou ucházela o ocenění na naší výstavě. Tehdy ale byla při oceňování v poupatech, takže zůstala nepovšimnuta. Letos se však zaskvěla již při vernisáži v plné kráse. Čtyři lodyhy této málo známé orchideje byly doslova obaleny poměrně velkými žlutými květy. Obdivovat jsme ji mohli v hajní partii pod omorikami, což je jedno z mála míst v areálu, kde je trochu stínu.

Na dalších řádcích vás seznámím i s dalšími zajímavými exponáty.

Corydalis flexuosa měla premiéru loni a vyhrála. Letos byla tato modrá dymnivka ještě urostlejší. Bohatý trs se spoustou květů zaujímal plochu 20 x 20 cm, výšku měl také kolem 20 cm. Umí ji takto pěstovat přítel Škorpil. Zkuste ji vysadit na štěrkovité, humózní, mírně vlhké místo, kam přes poledne nesvítí slunce.

Již při přebírání exponátů mne zaujala zajímavá forma řebčíku **Fritillaria meleagris**, který vynikal osmi zvláště otevřenými květy, které byly jinak klasicky kostkované. Škoda, že tento řebčík při tak teplém počasí rychle odkvetl, i když byl naaranžován do stinné hajní partie. Zapůjčila nám ho přítelkyně Bělíková z malé vesničky pod Vířskou přehradou.

Pěkné exponáty vozí na výstavu i přítel Sedláček. Letos to byly dva pěkně narostlé japonské javory a červený tulipánek **Tulipa batalini** °Red Jewel°.

V břidlicové skalce bylo možno obdivovat i pěknou, modrokvětou, blíže neurčenou zvonkovitou rostlinu **Asyneuma sp.**, kterou vypěstoval přítel Hrabě ze semen, která osobně sbíral v tureckém Ulu-Dagu.

V nové vápencové skalce přitahoval pozornost zvláště pokřivený koniklec **Pulsatilla °Papageno°**, jehož květy připomínají plnokvětou astru. Na výstavu ho dovezl přítel Martínek z Letovic.

Pěknou skalničkou je hvozdík ledovcový **Dianthus glacialis**, který, společně s letitými bonsajemi vystavovala přítelkyně Illová z Boskovic. Možná bych měl uvést, že nejstarší a nejvyšší bonsají byla lípa **Tilia cordata** (20 let, 80 cm), dále habr **Carpinus betulus** (18 let, 70 cm), buk **Fagus silvatica** (15 let, 60 cm) a **Malus baccata °Rubra°** (10 let, 30 cm).

V hajní partii přitahovala pozornost **Fritillaria lutea** přítelkyně Hrdinkové z Olšan.

Blíže neurčená **Arisaema sp.** přítele Martíňka z Letovic se honosila 4 zelenohnědě proužkovanými toulci.

Purpurovou barvou se pyšnily tři dvacetimetrové prstnatce **Dactylorhiza majalis** patřící do velké rodiny orchidejí. Pěstuje je přítel Fiedler z Jihlavy.

Trochu skrytě byla umístěna poměrně robustní kapradina jelení jazyk **Phyllitis scolopendrium °Undulatum°** se zvlněnými listovými čepelemi. Z nepříliš vzdálené zahrady ho donesl přítel Havlík.

Na závěr jsem si nechal návštěvu klenotnice. Zde jsem poprvé viděl v květu dvě rostliny. Tu první dodal přítel Hrabě a byla jí malá škarda **Crepis nana**. Kdybych ji na sklance lépe chránil před slimáky, mohl jsem se také těšit z jejích drobných žlutých květů na krátkých stopečkách. Druhou jsem dodal já a byla to jedna z pomněnek z Altaje - **Eritrichium pectinatum**. Nebyl to sice bůhvíjaký exponát, ale jelikož jsem vyslyšel stesky přátel, které souvisely s úhynem této rostliny, rozhodl jsem se vystavit poslední zachráněnou rostlinu. Pochlubila se několika světle modrými květy vyrůstajícími z listové růžice úzkých stříbřitě zelených listů. Jak jsem tušil i její život byl již sečten. V červnu nevydržela jeden z tropických dnů. Mohu říci, že to byla rostlina zajímavá, ale krásy a syté modři **Eritrichium nanum** nedosahuje. Pokud ji snad ještě někdo pěstujete, pamatujte, že je to rostlina skalní a ráda uhnívá při přebytku vláhy.

Vystavoval jsem zde i pěkný bělokvětý pochybek **Androsace hirtella**. Rostlina tvořila sametově zelený bchánek o průměru 6-7 cm. Pěstuji ho ve studeném skleníku.

Poslední rostlinou, o které se zmíním je opět orchidej **Dactylorhiza sambucina** neboli prstnatec (dříve vstavač) bezový (viz obrázek). Na výstavu ho zapůjčil přítel Baláz z Dolní Rožínky. Rostlina měla čtyři 10 až 20 cm vysoké lodyhy zakončené vonným květenstvím světle žlutých květů. V přírodě roste na loukách a pastvinách od pahorkatin do hor na neutrálních až středně kyselých půdách. Existuje i červenokvětá forma, která se se žlutou kříží a vznikají tak rostliny s květy různých odstínů barev včetně oranžové. Při trošce štěstí lze tuto orchidej nalézt i v okolí Brna, kde však neroste na loukách, ale v listnatých lesích.

Mojmír Martan

zde umístit obrázek č.2 (stačí 1/3 až 1/2 stránky)

Dactylorhiza sambucina (L.) Soó - prstnatec bezový

Podzimní výstava 2000

Na VČS v lednu 2000 bylo rozhodnuto, že se letos zúčastníme menší expozicí a nabídkou skalniček k prodeji výstavy zaměřené na podzim a jeho produkty v zahradě, kterou pořádá fa Čtyřlístek ve dnech 15.-17.9.2000 pod názvem Podzim ve Čtyřlístku. Členové, kteří mají zájem se zúčastnit, by si měli připravit exponáty a výpěstky. Bližší informace u předsedy přít.Škorpila.

Výměna semen 2000 - 2001

Semena do výměny pošlete nejpozději do 31.10.2000 na adresu:

Dr.Vít Hrabě, Klíny 63, 615 00 Brno.

Semena lze odevzdat i osobně na členských schůzích v září, říjnu a v krajním případě i na schůzi 2.listopadu 2000. Pravidla zůstávají stejná - semena mají být vyčistěná a má být přiložen čitelný abecední seznam semen, který musí souhlasit se semeny v sáčcích. Tak jako v minulých sezónách budeme seznam semen zasílat automaticky jen dárcům, ostatním jen na požádání.

Knihovna

Členové klubu mohou knihovnu, která je Bystřici v areálu Čtyřlístku, navštívit vždy cca 1/2 hodiny před výborovou schůzí, která bývá zpravidla každý třetí čtvrtek v měsíci v 16.30 hodin (v prosinci druhý čtvrtek). Jistější je ale telefonická domluva s knihovníkem (kontakt: viz adresář členů výboru klubu). Pravidla půjčování byla rozvedena v minulém, 41. čísle našeho časopisu.

Pozvánka na prodejní výstavu okrasných cibulovin, tilandsií, sukulentních a masožravých rostlin.

Letošní ročník podzimní burzy cibulovin je v pořadí už jedenáctý. Začali jsme skromně v malých prostorách bývalé klubovny na Veveří ulici a přes kužárnu divadla Reduta a přednáškový sál na Křenové ulici nás okolnosti zavály až do míst nejhezčích a pro celou akci nejvhodnějších - do skleníků botanické zahrady PřF MU na Kotlářské ulici. Kromě místa působiště docházelo v průběhu burzy i k dalším změnám. Z čistě klubovní výměny přebytků cibulovin mezi členy naší organizace se postupně stala prodejní výstava, jejíž nedílnou součástí je jednak výstavní expozice, ale i prodej pokojových sukulentních rostlin, tilandsií a masožravků. Snažíme se každý rok akci něčím obohatit a vylepšení nabídky stojí na prvním místě. Nemohu teď mluvit za spolupracovníky, kteří mají na starosti sukulentní a masožravky (vždyť se mi často stává, že do jejich části výstavy se dostanu až v době likvidace celé

výstavy a o nabízeném sortimentu nemám tudíž žádný přehled), ale za cibuláře mohu prohlásit, že je to stále těžší úkol. Především v oblasti čistě botanických cibulovin. Zatímco nabídka zahraničních kultivarů tulipánů, narcisů a hyacintů je z velké části každý rok jiná, botanické druhy se do určité míry opakují. Zpočátku jsme pravidelně nabízeli až několik desítek nových druhů, ale poslední roky se situace změnila. Několik dodavatelů s námi vesměs ze zdravotních důvodů ukončilo spolupráci a na nabídku je to znát. Přesto se nám ale daří udržet nárůst nabídky u botanických druhů alespoň o 5-10 novinek. Rád bych se na následujících řádcích o novinkách a nejen botanických trochu rozepsal.

Allium karataviense °Ivory Queen° - každý skalničkář jistě zná jeden ze základních druhů okrasných česneků *A.karataviense*, který kromě světle fialového kulovitého květenství upoutává dvěma velice ozdobnými širokými listy. Letošní novinka je čistě bílý kultivar tohoto snadného, ale efektního druhu.

Allium x °Globe Master° - další horká novinka mezi mými oblíbenci - česneky. Tentokrát jde o nádherného mezidruhového křížence *A.giganteum* x *A.christophii*. Od každého z obou rodičů dostal do vínku to hezčí. Mohutný vzrůst (cca 60 cm) a fialovou barvu od *A.giganteum* a krásné velké květenství od *A.christophii*.

Zahradní hyacinty **°Blue Festival°**, **°Pink Festival°**, **°White Festival°** jsou zástupci nové skupiny hyacintů s mimořádnou vlastností - mnohokvětostí. A ta není na úkor velikosti jednotlivých květenství. Barvy, jak už jména napovídají, jsou modrá, růžová a čistě bílá.

Kultivary botanických narcisů - ze strany skalničkářů trochu opomíjená skupina narcisů. Termín "kultivar" je zřejmě v očích milovníků botanických a tedy divokých druhů rostlin diskredituje. Přitom jde o nádherné, nizoučké narcisky, které se navíc (na rozdíl od některých čistě botanických druhů) poměrně snadno pěstují. Letošní nabídku obohatily následující položky:

Narcissus cyclamineus °Snoopie° - bílé okvěti, růžová trubka

Narcissus jonquilla °Bunting° - žluté okvěti, oranžová pakorunka

Narcissus jonquilla °MartINETTE° - žluté okvěti, oranžová pakorunka

Narcissus jonquilla °Quail° - čistě žlutý

Narcissus jonquilla °Step Forward° - žluté okvěti, bílá pakorunka

Z dvanácti novinek ve skupině zahradních kultivarů narcisů vybírám namátkou tyto dva:

Narcissus x °Mon Cheri° - bílé okvěti, velká růžová pakorunka

Narcissus x °Obdam° - čistě bílý plnokvětý.

Poslední nové narcisy jsou ze zvláštní skupiny tzv.vánočních narcisů. Jsou vyšlechtěny z druhů, pocházejících ze Středomoří a ke kvetení tudíž nevyžadují tak výrazné období zimního klidu, jako ostatní druhy a kultivary. Při výsadbě během listopadu a prosince vykvetou zhruba po 6 týdnech a v období kolem nejkrásnějších svátků roku si můžete zkrášlit byt nádhernými květy. Letos nabízíme nově: **Narcissus x °Chinese Sacred Lily°** - bílé okvěti, oranžová pakorunka

Narcissus x °Shekeg° - bílý, velkokvětý.

Oxalis x °Patagonia° - v jednom z předcházejících ročníků vzbudil pozornost kříženec dvou druhů šťavelů *Oxalis laciniata* a *Oxalis enneaphylla* se jménem **°Ione Hecker°**. Jeho vzhled mnohonásobně předčil očekávání. Obrovské světle růžové květy s výrazným tmavým žilkováním, které se sbíhá do středu květní trubky a tvoří tak tmavý jícen květu. Během loňské burzy se po něm už ptaly desítky zájemců, bohužel marně. Letos se opět objevil na

scéně a přivedl s sebou svého bratra s výše uvedeným jménem °Patagonia°. Ten má, kromě jména i jinou barvu. Je krásně krémový!

Nemá smysl vyjmenovávat novinky mezi zahradními sortami tulipánů. Ze sedmdesáti položek jsou jich více než 2/3 v naší nabídce vůbec poprvé. Mezi botanickými druhy je to však přesně naopak - téměř žádné novinky. Ale jedna přece jen stojí za zmínku. Je to **Tulipa sprengeri**. Tento tulipánek není nijak zvlášť nápadný svým vzhledem. Má štíhlý květ cihlově červené barvy. Co je na něm mimořádné je doba květu. Jde o tulipán, který kvete jako poslední ze všech a to až v květnu!!

A na úplný závěr jedna opravdová rarita v naší burze **Iris winogradowii**. Moje kultovní rostlina, zobrazovaná i na reklamních letáčích burzy už od prvního ročníku. Ani ho nebudu popisovat, pak by ho chtěli všichni a tolik jich zase nemáme. Ale můžete mi věřit, je prostě nádherný.

Kromě těchto vyjmenovaných cibulovin si zájemci budou moci vybrat z dalších asi 360 položek. Srdečně zveme všechny, kteří mají rádi pěkné květiny. Letošní prodejní výstava se koná ve sklenících botanické zahrady PřF MU v Brně na Kotlářské ulici ve dnech od 16.září do 21. září 2000. Otevřeno bude každý den od 9.00 do 18.00 hodin. Vstup je brankou z ulice Veveří, hned u zastávky tramvaje č. 3,11,12,13.

Dr.Miroslav Doležal

Zájezd do severozápadních Čech

Letos nás organizátoři, přátelé Utinková a Škorpil, nasměrovali do krajiny poněkud opomíjené a poznamenané zkraslenými představami a informacemi o veliké devastaci přírody. Projížděli jsme Doupovskými vrchy ve čtverci Karlovy Vary - Nejdek - Jáchymov - Ostrov. Částí Krušných hor okolo Božího Daru přes Klášterec nad Ohří do Průhonice.

Viděli jsme krajinu nám jihomoravanům dosti neznámou a překvapivě krásnou. Holiny, soušky a následky kyselých dešťů zmizely, na vydolovaných jamách a navršených hlušínách se rozrůstají keře a stromy a zelenají svěží louky. Projížděli jsme místy, kde prý zmizelo několik obcí, ale krajina už nepláče. Staré pohraniční obce nejsou vyparáděné, ale mají větší kouzlo a pravdivost minulosti.

První den brzy dopoledne po průjezdu Karlovými Vary jsme obdivovali sklářské umění v závodě Moser přímo pod žhavými kapkami skloviny na foukačkách. Následovala prohlídka hradu Loket ze 17. století v obci Loket nad Ohří. Hrad je v rekonstrukci, prohlídka sbírek omezena, tak jsme prohlédli náměstí a nakoupili suvenýry z kaolinu. Již po 2. hodině opět v Karlových Varech, kterými nás provedla přítelkyně Bařtipánová. Volně jsme prošli podél řeky od restaurace Pošta kolem slavných hotelů, pramenů, kolonád a parků a nakoupili oplatky. V 17 hodin již autobus odfukoval po serpentýnách do obce Tisová. Domky vyhlížejí do kraje přímo z lesů, ale žádní ztracenci zde nežijí. Skalka rodiny Brabcových nám vzala dech. Obří omšelé kameny byly navršeny nejméně 20 metrů do příkré stráně. Po 30 letech je prorůstají jednoduché plazivky, plochy zářivých hořců, zvonků a jiných krás. Každé zákoutí odkrylo zajímavé, dosud plně kvetoucí rostliny.

Ubytování jsme ve městě Nejdku. Den zakončila dobrá večeře a posezení ve společnosti nejdeckých skalničkářů.

Druhý den jedeme do Oloví. V nádherném údolí podél staré železniční trati uprostřed lesů je stále život, i když dřevařský závod nevyrábí. Snad proto pěstují a prodávají kytičky rodiče i mladí manželé Potužákoví. Tvarují fuchsie, azalky a opatrují skalku. Zde rostou lewisie i na

cestičkách, rodohypoxysy kvetou všude jako plevel a září kejklířky. Abychom neodešli jen tak, nabídli výborné koláče a kávu. Milá babička přidala vyprávění o životě. Odvezli jsme si pohlazení na duši a krásné fuchsie. Úzkými silnicemi podhůří, stále mezi lesy, poloprázdnými vesnicemi dojeli jsme zpět na předměstí Karlových Varů k přítelkyni Skořepové. U pěkného rodinného domu má pěstěnou zahradu se skalkou na rovině. Přírodní, ale plochá skála udala směr vývoje. Vkusně doplněná několika rybníčky, potůčky a korýtky vytváří půvabnou krajinku. Profesionálně stříhané jehličnany mezi starou vrbou a moderní zídkou vůbec nepůsobily rušivě. Nato bylo ohlášeno překvapení. V restauraci Na pláži u rybníka bude oběd. Překvapení je vzájemné. Čekali nás později a maso bylo v lednici. Po odpočinku a posílení, osprchování nenadálou přeháňkou, odjíždíme do Ostrova. Přítel Balák je skalničkář s firmou. Pěstuje hlavně konifery a bonzaje. Skalniček jsme našli dost, žádné zvláštnosti, ale dřevíčkáři mezi námi měli hody. Sobotní prohlídky jsme zakončili u přítelkyně Poštové o několik ulic dále. Opět vidíme skalku na místě předzahrádky, ze které vyzařuje láska k přírodě. Zájem výpravy se soustředil na malé, ale pěkné konifery; jako vojáčky byly srovnány v řadách a čekaly, které si vybereme. Také několik pěkných rododendronů našlo majitele.

Krkolonné serpentýny, hluboké lesní úvozy a nečekaně jasné pohledy do kraje nás zavedly až k lázním Jáchymov, schoulených v zarostlém kaňonu a dál dovedly až na Plešivec - hora vysoká 1028 m nás uvítala chladem a tedy rychle přes Abertamy a Pernik do Nejdku.

Nedělní odjezd vyprovázely pozdravy perzonálu hotelu a sluníčko. Trasa vedla přes Nové Hamry a Horní Blatnou, městečkem Boží Dar okolo celnice do Německa. Pokračujeme krajinou se stopami bývalé zkázy a nynější obnovy okolo Klínovce (1240 m) a dolů do Klášterce nad Ohří. V zámku jsme absolvovali podrobný výklad dějin porcelánu, výstavu polodrahokamů a po kávičce zase dál. Přes Kadaň, okolo tušimické elektrárny, nechránické přehrady, žateckých chmelnic a Prahy do průhonické Dendrologické zahrady. Celé odpoledne bylo málo na zastávky, ukázky a výklad pana inženýra Obdržálka. Bylo to více než zajímavé, ale únava již nás hnala k domovu.

Nyní vezměte mapu a vzpomínejte na krásy vlasti, které nám umožnili vidět naši starostliví vedoucí, kterým děkujeme.

Danuše Prokešová, květen 2000.

PĚSTITELSTVÍ

Wulfenia bleicii* subsp. *rohlenae

V roce 1972 popsal Lakušič z Černé Hory tento nový druh rodu *Wulfenia* spolu s několika poddruhy. Jsou to *Wulfenia bleicii* subsp. *bleicii*, *Wulfenia bleicii* subsp. *rohlenae* a *Wulfenia bleicii* subsp. *alpina*. V Index Kewensis je jméno psáno *blehicii*. Do té doby byly černoohorské rostliny považovány za *Wulfenia carinthiaca*.

V přírodě jsem je viděl v létě 1986 nad chatou Grbaja v pohoří Prokletije. Nevím však, o který šlo poddruh. Rostly v rozsáhlém porostu na podmáčeném svahu v subalpínském stupni. Z kultury je uváděn jen poddruh *Wulfenia bleicii* subsp. *rohlenae*. Vysázeny nedaleko *Wulfenia carinthiaca* jsem je viděl v botanické zahradě v Postupimi. Jsou celkově drobnější, mají relativně kratší listy a v květu působí fialově modrým dojmem, zatímco *Wulfenia carinthiaca* působí spíše dojmem zelenomodrým.

Drobná semena jsem vysel v březnu 1994. Vyklíčila rychle, ale semenáčky rostly pomalu. Vykvetly až po pěti letech. Příjemně mě překvapily, protože měly mnohem bohatší květenství než rostliny v Postupimi. Vytvořily dostatek semen, z nichž jsem část dal do klubové výměny.

V kultuře je tento druh zcela nenáročný, stačí mu nevysychající zahradní zem, ochrana před úpalem a vysušujícím větrem, především koncem zimy.

Josef Niederle

Dvě miniatúrky z čeledi *Boraginaceae*

Od minulého roku pracuji v alpínkovém oddělení Královské zahradnické společnosti ve Wisley. Je to moc krásná práce pro kteréhokoliv milce alpínek a skalniček. Denně jsem ve velmi důvěrném styku s místními rostlinnými kráskami, tu známějšími, tu méně. Možná, že následující rostlinky znáte, pak se s Vámi alespoň podělím o zkušenosti anglických pěstitelů.

První rostlinku si přivezl můj vedoucí před několika lety z Peloponézu (Mt. Killini) a protože byla bez květu, pracovní ji nazval *Centaurea*. Růžice stříbrných lístků opravdu připomínají některé řecké a turecké chrpy. Letos v březnu poprvé rozkvetla a s pomocí Řecké flory jsem ji identifikoval jako *Rindera graeca* (A. DC.) Boiss. & Heldr.

Je to malá trsnatá trvalka rostoucí na suchých vápencových svazích hor převážně severovýchodního Řecka od 1500 do 2300 m. Zcela zakrslé lodyhy nesou několik růžic listů či květních stvolů. Podlouhlé lístky jsou z obou stran kratičce stříbřitě pýřité a běžně asi 5 cm dlouhé. Květenství zpočátku tvoří kompaktní hlávky, jež se před rozkvetem rozvolní a ukáže se asi třicet až šedesát drobných vínově červených kvítků. Pravda, velikostí zrovna nevynikají, ale skalničkář na to má mírně odlišnější pohled než třeba pěstitel dahlíí. V Řecku prý kvete od května do poloviny června, zde v Anglii již začátkem dubna.

I přes deštivé podnebí jižní Anglie se jí ve Wisley daří, ale přesto bych dal přednost dobře drenážívanému spáru před místním záhonovým systémem. Mnohé skalničky ze stejných stanovišť u nás běžně přezimují a hádám, že ani *Rindera graeca* nebude tvořit výjimku.

Druhá rostlinka je již známější, ale rozhodně mnohem více upoutá. Jde o endemit vyšších oblastí západní Kréty - pilát - *Anchusa caespitosa* Lam.

Zde již těžko rozeznáme rozvětvený, dřevnatějící stonek dlouhý 1-5 cm pod změtí podlouhlých tmavě zelených lístků. Ty jsou při šířce 3 mm asi 4 cm dlouhé a jsou pokryty krátkými tuhými chloupky - ostatně jako pilát lékařský. Na Krétě kvete v červnu a červenci hořcově modrými kvítky připomínajícími pomněnky. Ač jsou květy v květenstvích, nelze to téměř vůbec poznat, jak jsou přisedlé.

Tento trsnatý pilát se pěstuje poměrně snadno, pokud mu zajistíme solidní drenáž či alespoň zimní kryt. Potrpí si též na vápenec. Potíže nastávají, pokud jej hodláme přechovávat v květináčích. Velmi, skutečně velmi rychle svými kořeny zaplní prostor jakkoliv velkého květináče a poté začne chřadnout. V takovém případě ho můžeme znovu přesadit či rozřízkat.

Dříve se zde často zaměňoval s poněkud robustnějším, až 40 cm vysokým pilátem *Anchusa angustissima* K. Koch, dnes řečeným *A. leptophylla* Roem. & Schult. subsp. *incana* (Lebed) Chamberl. Tento druhý pilát lze velmi snadno množit i kořenovými řízků. I když se totéž traduje i pro pilát trsnatý, není to pravda. Rozmnožovat jej lze mimo semen jen osními řízků, nejlépe těsně před začátkem vegetace.

Je zvláštní, jak v tak robustně nudné čeledi lze nalézt tak něžné a drobné skalničky.

Martin Pražák

zde umístit obrázek č.3 (na celou stránku)

Rindera graeca (obr.nahoře), Anchusa caespitosa (obr.dole)

Úspěšné pěstování *Lewisia tweedyi*

Myslím, že není třeba uvádět botanický popis této nezkrotné krásky. Mnozí skalničkáři se jistě s větší či menší úspěšností pokoušeli tuto krásku zavést na svém alpinu. Já také, ale přiznám se, že jsem už vyzkoušela mnoho míst na své skalce, ale trvalý úspěch se nedostavil.

Velice obdivuji tyto krásné rostliny a když nemám úspěch doma, jezdím se každé jaro dívat na skalku jednoho přítele, který je úspěšný v pěstování a *Lewisia tweedyi* nazývá krásným plevelem.

Pro svoje krásky vytvořil záhon podél celé fronty rodinného domu obrácené na severo-severovýchod. Záhon přiléhá těsně k podezdívce domu a je asi 60 cm vysoký a u paty rovněž tak široký. Střecha domu tento záhon přesahuje, takže shora nikdy na záhon neprší. Světová strana je tak výhodná, že odtud nikdy déšť nepřichází. Dům zachytí všechny srážky přicházející od západu, severozápadu a severu, odkud nejčastěji prší. Slunce mají rostliny ráno zhruba do jedenácti hodin, později jsou už ve stínu. Asi tři desítky rostlin zde viditelně výborně prospívají v zemině z lesní hrabanky, rašeliny a trochy hrubého písku bez spodní i vrchní drenáže. Záhon, podle tvrzení majitele, není nikdy zaléváný. (Majitel nezalévá ani ostatní části skalky, tvrdí, že v přírodě skalničky také nikdo nezalévá. Skalka je v nadmořské výšce 630 m a během vegetačního období jsou srážky celkem pravidelné). Vedle záhonu s *Lewisia tweedyi* je úzká hluboká pěšinka, oddělující záhon od ostatní části skalky. Pěšinka je neustále i v nejparnějším létě vlhká. V zimě není záhon ničím chráněný, napadá na něj trochu sněhu.

Růžice rostlin dosahují 20-30 cm v průměru a mnohé z nich jsou vícehlavé. Květů bývá velké množství a v době květu je to nezapomenutelný zážitek, dívat se na takovou krásu.

Kořeny rostlin jsou mohutné a dlouhé zhruba 60 cm, takže dosahují až k neustále vlhkému úpatí záhonu, zatímco růžice a krček rostlin jsou v dokonalém suchu. Myslím, že to je právě ten vtíp, proč si zde rostliny tak libují a dokonce i množí samovýsevem.

Lewisia tweedyi potřebuje podle mého názoru dostatek prostoru pro kořenový systém, který musí mít odspodu neustále rovnoměrné vlhko. Přeschnutí kořenového systému rostlinám zaručeně škodí. Sázet rostliny, jak se často v literatuře doporučuje, do svislých štěrbin mezi kameny značně omezuje kořenový systém a rostliny po krátkém čase začínají krnět. Ani celodenní sluneční svit rostlinám neprospívá. Ve své domovině rostou především po okrajích borových lesů, kde jim borovice poskytují potřebný zástín a chrání je před nadměrným vlhkem. Rozkládající se borové jehličí a kůra je dostatečně živnou půdou.

Jedna moje přítelkyně je velkou obdivovatelkou skalniček, ale nemá žádnou skalku. Má však u bytu balkon obrácený tak, jak výše zmiňovaný záhon *Lewisia tweedyi*. Je obdivovatelkou

lewisii a pořídila si několik mís a hrnců osázených různými druhy rodu lewisia. V jednom velkém krajáči má už mnoho let *Lewisia tweedyi*, která úspěšně roste a každoročně kvete. Na balkon nikdy neprší a rostliny jsou zalévány do spodních misek. To dokazuje platnost mého závěru o potřebě rovnoměrné vlhkosti pro kořenový systém a úplného sucha pro horní část rostliny a oslunění jen v dopoledních hodinách.

Máte-li takové podmínky, neváhejte sehnat semena *Lewisia tweedyi* a vypěstovat si větší množství rostlin. Ze semen rostou ochotně a se semenáčky nejsou žádné potíže. Vysaďte si je na takový záhon ve větším množství. Zřejmě i pospolitost rostlinám prospívá. Když se stane, že Vám v takovém množství nějaká rostlina uhynie, samovýsev to zavrás napraví. Mě osobně mrzí jedno, já nikde takové podmínky nemám, a tak mi nezbývá než závistivě hledět na tolik krásných rostlin *Lewisia tweedyi* na cizí, byť i přátelské zahradě.

Jindra Pelantová, Žďár nad Sázavou.

Moje zkušenosti s *Jankaea heldreichii*

S uvolněním cestovního ruchu po roce 1989 vznikla možnost pro mnohé z nás, podívat se na lokality nám do té doby neznámých, nebo méně známých skalniček. Do tohoto okruhu podle mého určitě patří i *Jankaea heldreichii* z řeckého Olympu.

Při jedné z cest za orchidejemi Řecka v roce 1992 jsme navštívili i Olymp. Zhruba ve výšce 1400 metrů nad mořem v lese na balvanech porostlých mechem, mě upoutaly rostliny podobné trochu ramondiím. Z toho jsem usoudil, že se asi jedná o *Jankaea heldreichii* (viz obr.na str.2). Kdysi jsem četl, že se jedná o problémovou rostlinu na pěstování, ale neodolal jsem a tři, víceméně semenáčky o průměru asi 1 až 2 cm, jsem sebral. Po příjezdu domů vznikl problém, kam s nimi. Ne snad proto, že bych neměl místo, ale šlo o to, zda je dát do skleníku, nebo na zahradu. Nakonec jsem je zasadil do koryta s travertinem. Dále jsem jim nevěnoval žádnou větší péči, spíše jsem na ně zapoměl. Na jaře 1993 jsem s radostí zjistil, že zimu přežily naprosto v pořádku. Během roku nevznikly žádné problémy, ale květu jsem se nedočkal. Ale s tím jsem ani nepočítal. To se opakovalo i v následujících letech 1994 a 1995. Až v roce 1996 jedna rostlina vykvetla a od té doby se těším z květů každý rok. A navíc ještě dělají odnože, takže jsem je i pomnožil.

Co na závěr. Rostliny jsou zasazeny v travertinu. Koryto je umístěno ve stínu asi od 10 hodin. Zalévám jen když delší dobu neprší, pokud trochu proschnou, srolují listy jako ramondie, ale zálivka je brzy probudí. Na zimu je vůbec nekryji. Ani holomráz pod -25°C rostliny vůbec nepoškodil.

Jankaea se ukázala, aspoň na mé zahradě, jako zcela bezproblémová skalnička, která nepotřebuje téměř žádnou péči. Přirovnal bych ji k jejím blízkce příbuzným ramondiím nebo haberlejím. Přesto, že se nejedná o rostlinu zatím běžnou, lze s určitostí předpokládat, že si velice brzy najde místo na našich skalkách.

Jaroslav Baláž, Dolní Rožínka

Co nového za hřbitovem ?

Uvažoval jsem, zdali tento článek nazvat tak, jak jsem jej nazval, vědom si toho, že si jej někteří mohou vysvětlovat všelijak, dokonce jako provokaci, ale nakonec jsem se rozhodl, že název ponechám, protože je konec konců přesný, vzhledem k mé poloze zahrady a jejímu těsnému sousedství se svatým polem a navíc alespoň každý trefí, když se za mnou přijede do

Blížkovic podívat. A tak tedy co že je vlastně nového ? No krom nejrůznějších věcí a událostí především kytky o kterých bude můj článek.

A začneme dvěma druhy, které sice nikdy nebudou pro majitele malých skalek, ale pro ty, co mají pro svého koníčka větší prostor a nebo pro ty, kteří hledají do trávníku či skalky nějakou tu nezvyklou soliteru a omrzely se jim obligátní cypřišky a nebo další zakrslé dřeviny.

Prvním z nich je náprstník v poněkud nezvyklé podobě *Digitalis obscura*. Tato původem španělská rostlina nemá na první pohled skutečně nic společného se známým *Digitalis grandiflora*, který připomíná spíše diviznu. Tenhle druh roste jako polokeř, který se posléze větví a vytváří poměrně mohutnou dřevitou bázi, jakýsi kmínek nízko nad zemí. List je temně zelený, matně lesklý s třemi podélnými žilkami táhnoucími se čepelí. Ta je přisedlá, dlouhá přibližně 110 mm a v nejširším místě 11 mm široká, úzce kopinatá, ukončená špičkou. Celá rostlina je pak vysoká asi 1 m, u mě jen 60 cm, ale myslím, že to časem dožene stejně jako to, že asi po čase ztratí svou kompaktnost a bude spíše rozvolněným keřem s poléhavými větvemi. Co ale neztratí, tak svou krásu v době květu. Rozkvétá totiž jednostranným hroznem dlouhým asi 25 cm, který nese mnoho třicentimetrových květů, které jsou již klasicky náprstníkovité, trubkovité, řídce chlupaté, barvy rezavě červenohnědé. Na skalce mi rozkvétá v průběhu června a kvete dosti dlouho, konec květního hroznu dokvétá ještě v srpnu a po včasném odstrižení rostlina klidně remontuje v pozdním létě, ovšem hrozny již nedosahují mohutnosti hlavního kvetení. Semínka jsou hnědá v tobolkách.

Na stanoviště je dost náročný a musím hned napsat, že ti, co nemají výhřevné, teplé a celý den osluněné místo a navíc skalku v nižších polohách, jej asi budou zkoušet zbytečně. Inu Španělsko je Španělsko. to se nedá upřít. V každém případě dejte lehkou a štěrkovitou zem a na zimu kryt kupříkladu takový, že rostlinky omotáte netkanou textilií. S odstraněním nemusíte spěchat. Jenak začíná vegetovat dost pozdě, asi koncem května, jednak je účelnější nechat při předjarních úpalech rostlinu mimo vliv smrtící kombinace teplého slunce a zmrzlé půdy.

A ještě malou doušku ohledně množení. Co vím, druh se u nás mnoho nepěstuje a pokud, tak z dovezených semen, ze kterých klíčí celkem solidně. Já letos semínka sklídl prvně a tak zprávu o jejich klíčivosti podám později, stejně jako informaci, zdali nejde řízkovat.

Dalším druhem do větších skalek je zástupce rodu pro nás spojeného s teplými paprsky Slunce, kupříkladu ve Splitu nad mořem, řečeno slovy písňe. Jde o zástupce rodu *Cistus* a sice *Cistus laurifolius*. Tenhle příbuzný našim devaterníkům (*Helianthemum sp.*) ve mě zpočátku nezbuzoval mnoho důvěry, právě pro svůj jižní původ. Ale po úspěšném přežití dvou zim, a to bez krytu, jej mohu klidně a směle doporučit všem, kteří po něm zatouží. Ovšem je to opět keř.

Rozměrově je zhruba stejný jako předchozí druh. Okolo 1 m. Liší se způsobem větvení, což nebudu rozvádět a také tvarem listů. Tentokrát je list řapíkatý. Čepel je asi 5 cm dlouhá a 2 cm široká v nejširším místě. Tvar je protáhle vejčitý ukončený poměrně tupou špičkou. Povrch je jemně drsný a nasivělý. To díky tvrdým, plochým trichomům pokrývajícím jak rub, tak líc čepele. Květy vyrůstají na vrcholech výhonů a jsou asi 4 cm v průměru, čistě bílé a nebo lehce narůžovělé. Kvetou jen v dopoledních hodinách, ale i tak stojí pohled na kvetoucí keře za to.

Množit jsem opět nezkoušel, protože dosud nebylo z čeho. Na stanoviště je pak stejně náročná jako předchozí, ale mám dojem, že zimu bude snášet daleko lépe a také zřejmě bude lépe pěstovatelná v drsnějších podmínkách. Pro jistotu jsem je ale v předchozí zimě zakryl, protože jsem se obával prudkých zvrátů počasí a nechtěl jsem riskovat poškození nebo zničení mých, již dosti velkých a dekorativních rostlin.

Tolik o dvou robustních druzích nově pěstovaných na našich skalkách a abych učinil radost i těm, kteří holdují spíše drobnějším až nepatrným rostlinkám, mám tu několik tipů pro suché a slunné polohy vrcholků skalek či upravená, jižní suťoviště, ve kterých ostatně rostou i v přírodě. A začneme podle abecedy.

Alyssum bornmuelleri je jedna z najnádhernějších tařic, kterou jsem kdy viděl. Jistě že můj vkus není nic absolutního a že spousta pěstitelů bude mít výhrady s tím, že znají i hezčí druhy, ale pohled na vzrostlou rostlinku v podobě kompaktního, stříbřitého polštářku se záplavou žlutých květů by, myslím, zviklal i je. Mám tuhle rostlinu již čtvrtý rok a její přírůstky jsou opravdu minimální. Průměr bochánku je asi 7 cm a výška tak kolem 1-2 cm a to v květu. Celý bochánek je složen z listových růžic tvořených drobnými kopistovitými lístky hustě pokrytými bílými trichomy. Květenství je klasický hrozen, za květu se postupně prodlužující. Češulky nesoucí semínka jsou však, vzhledem k velikosti rostliny, neobyčejně mohutné a nepřehlédnutelné. Rozhodně mají více než 5 mm v průměru.

Co se pěstování týče, kdo má dostatečně suchou polohu, nebude s ním mít problémy. Sucho, slunce a šterkovitý substrát je to, co nejen ona, ale i následující druhy potřebují. A s množením asi taky problém nebude, protože utvoří celkem dostatek semínek, která, pokud uzrají a vypadají, klíčí kolem matečných rostlin, ale ne tak, že by se rozplevelovaly. Ostatně s ohledem k nárokům na suché prostředí se velice často stává, že po letních deštích některé starší rostliny odejdou a právě mladé semenáčky jsou vůči zapaření daleko odolnější a zajišťují tak přežití druhu na skalce.

Coluteocarpus vesicarius je opět drobnička do suchých skalek. Pomalu se rozrůstá v zelené, voskově nasivělé bochance, jak u tureckých kytek sluší a patří, náležitě tuhé a vyklenuté. Rozkvétá brzo na jaře, u mě i začátkem dubna. Z listových růžic vyrůstají asi 8 cm dlouhé, olistěné stonky a na nich hrozen velmi světle nafialovělých květů, které nejsou samy o sobě nijak zajímavé ani okrasné. Zato v plodu je kouzelná. Hlavně pro milovníky nevšední, netuctové krásy. Místo květů se na nich totiž vyvíjejí veliké, balonkovitě nafouklé češule, které mají průměr i 2,5 cm. Mě vždycky připadnou jako balonky ulítlé z nějaké trpasličí pouti a zachycené na květních stoncích té rostliny.

Na množení je stejně nenáročná jako předchozí, jen semínek bývá velmi málo i přes tvorbu češulí. Pokud ale nějaká udělá, jsou dobře klíčivá.

Crepis willdenowii. Malá a krásná skalnička, která si své označení plně zaslouží. Článek o jejím vzhledu a rozšíření jste mohli číst v časopise PKS Skalničky 2/92. Přesto malou připomínku. Trsnatá kytička s listy bíle, přitiskle chlupatými, peřenoklannými v růžici. Květní úbor je žluté barvy, tvarem podobný jestřábníkům a vyrůstá na lodyze vysoké nejvýše 6 cm. Starší rostliny s několika růžicemi a tím i několika květními stvoly jsou neobyčejně ozdobné.

Co se pěstování týče, je z uvedených rostlin nejnáročnější na suchou a propustnou půdu. Ideálním substrátem je prakticky čistá kamenná drť s minimální přísadou hlinité ornice. V každém případě vyžaduje nejvyšší, dobře větrané stanoviště a v časech dlouhodobých dešťů zakrytí sklem. Velice kladný vliv má již zmíněná velice chudá a propustná půdní směs, protože způsobuje pomalejší růst, zato však dobré vyzrávání rostlinných pletiv, která jsou pak mnohem odolnější vůči nepříznivým vlivům jejího náhradního stanoviště. S množením, krom výsevu dovezených semen, nemám zkušenosti, ale zřejmě i v kultuře bude tento druh množitelný pouze výsevem, pokud ovšem uzrají semínka.

Posledním druhem z novinek na mé skalce je subspecie (poddruh) rozrazilu, který dobře známe z alpinkových skleníků, zato na skalce se mu moc růst nechce. Ovšem jeho turecká subspecie je daleko odolnější a řekl bych i hezčí. Jedná se o druh **Veronica bombycina ssp.bolkardaghensis**. Oproti běžně pěstované syrské formě je daleko kompaktnější, drobnější

a přesto stejně pěkně bíle vlnatá jako známá nominátní forma. Jen květy mi připadají poněkud tmavší.

Na stanovišti je vytrvalá a bochánky tvoří opravdu kompaktní a husté. Sám ji mám na jižním svázků ve velice propustné štěrkovici, hned vedle *Crepis willdenowii* a oběma se daří výborně. Ovšem rozrazil jsem ještě nikdy, krom pozdního podzimu a zimy, nekryl proti vlhkosti a zatím se zdá, že nemá námitek. Kvetě a dokonce mi již dal i něco semínek. Ovšem k namnožení je možné použít i jednotlivých stonků oddělených těsně u kořenového krčku. Některé tam již mají nasazený kořínek.

Tolik tedy o novinkách, které mi rostou na skalce. A pokud by jste je chtěli vidět na vlastní oči, stavte se. Do Blížkovic. Za hřbitov.

Pavel Holík

CO NÁS ZAJÍMÁ

Arboretum Borotín ožívá

Borotín se rozkládá na východním úpatí Českomoravské vrchoviny v nadmořské výšce 450 m. Pro své klimatické a geografické podmínky byl od nepaměti ovocnářským centrem Malé Hané. V devedesátých letech se jméno obce vrylo do podvědomí široké veřejnosti ve spojení se zahradnictvím (Arboretum). Arboretum, původně metečnice rostlin v parkové úpravě, se začalo budovat počátkem osmdesátých let na místě po přestárlém znárodněném sadu. Zahradníci JDZ zde vybudovali a vysázeli vzorkovnici rostlin, ukázky zahrad, alpina s jezírky, pavilon se střešní zahradou, japonskou, čínskou zahradu apod. To vše sloužilo jako názorná ukázka okrasného materiálu (3000 odrůd) a různých způsobů výsadby. Arboretum se stalo známým a hojně navštěvovaným areálem. To snad bylo příčinou, že se o ně hned po revoluci začali zajímat dědicové pozemku. Tato restituce byla velmi nešťastná, nový majitel to nezvládl a arboretum opustil. To zůstalo delší dobu bez ošetření a velice utrpělo. V současné době zde probíhá postupná rekonstrukce areálu. Jedna třetina areálu je již přístupná pro předem ohlášené zájezdy a větší skupiny lidí a to od úterý do neděle od 9,00 do 17,00 hodin do 1.11.2000. Bližší informace lze získat na telefonu 0501-477 990, nebo 0603-148 019.

MM

Hády u Brna - vzpomínka na bývalé bohatství květeny

Při pohledu na severoseverovýchodní horizont Brna zaujme každého výrazná dominantna kopce H á d y (426 m.n.m), strmě se svažujícího západním směrem k maloměřické cementárně a do údolí řeky Svitavy.

Pohled impozantní, vždy patřící Brnu, ale dnes pohled neradostný, skličující. I když se snažíme chápat, že mnohé zásahy člověka do přírody patří do tzv. Kategorie nezbytnosti, zvláště jedná-li se o území bohaté hospodářsky významnými surovinami, horninami ap., přesto v nás důsledky těchto zájmů vyvolávají mnohdy pocit smutku a marnosti. A to je právě příklad Hádu s navazujícím okolím, tvořených mohutným překryvem devonských vápenců na podkladu brněnské vyvěřeliny, které byly od konce 19. století zdrojem kvalitního materiálu pro vápenku a později cementárnu v Maloměřicích.

Již jako student jsem od roku 1939 trávil každou volnou chvíli na Hádech a těšil se z téměř denně se měnícího obrazu bohatství tamnější termofytní květeny. I když se ve válečných letech stalo zvláště úpatí jihozápadního svahu vítaným zdrojem píce a pastvy pro kozy a králíky maloměřických chalupníků, přece jen podstatná část svahu, od úzkokolejné dráhy cementárny až po okraj lesa na temeni, zůstala nedotčena. Koncem 40.let, po osvobození, jsme s přítelem Josefem Dvořáčkem mnohokrát žádali a doporučovali MNV v Maloměřicích, vyhlásit hádecký svah (alespoň místně) za chráněné území, vždy však marně. Nikdo nechápal, proč chránit "nějaké kytky", když přece vápenec je přímo strategickou surovinou a kde potom pást kozy? Je pravda, že v té době, a to až do konce 50.let, nebyla těžba vápence tak intenzivní, jako později v letech 60. až 80.

Dnes však již někdejší step neexistuje a jen obrovský, opuštěný lom umožňuje představu o její někdejší rozloze a kráse. Lom cementárny pohltil za více než 80 let svého bytí prakticky celou plochu, kdysi tak slavné a známé brněnské enklávy stepi, citované mnoha významnými vědci - botaniky 19. a 20. století: Čelakovský, Formánek, Vodrážka, Wildt, Oborny, Laus, Staněk, Švestka, ale i mladšími - Bayer, Podpěra, Prát, Domin, Kavina, J.a R.Dostálovi, Macků, Úlehla, Zlatník, Suza, Skřivánek, Hrabětová, Pospíšil, bratři Šmardové, Dvořák, Rychnovská a desítkami dalšími, tehdy ještě mnohdy studenty.

Hádecký, cca 30°, na jih exponovaný svah byl pokryt jen mělkou vrtvou silně skeletovité, sprašové půdy s nepatrnou příměsí humusu a četnými výstupy horniny i s volnými kameny. Úpatí svahu a okraje lomů byly řídce porostlé keři a zakrslými stromy, charakteristickými pro tato území. Zvláštností byly ojedinělé až 150 roků staré, původní hlavy révy vinné, pozůstatek bývalé vinice.

Hádecká step byla floristicky velmi bohatá. Sám jsem zde během 20 let zaznamenal více než 360 druhů vyšších rostlin, kromě stromů, keřů, běžných (kult.) trav, mechorostů ap. Vyjmenovat je by bylo nepřehledné, proto pro vyšší názornost, předkládám současníkům záznamy třech sociologických snímků raně letního období, pořízených 25.6.1945, jako nostalgickou vzpomínku "pamětníka" na nenávratně ztracené bohatství této lokality.

Snímky jsou zpracovány % výčtem četnosti výskytu jednotlivých druhů rostlin podle BRAUN-BLANQUETovy stupnice, upravené ZLATNÍKEM, tzn., že "snímky" vyjadřují % množství jedinců na stanovenou plochu, podle schématu: - = druh, vyskytující se v 1-2 jedincích; + = řídce se vyskytující druh (pod 5%); 1 = druh četný asi do 1/20, tj.cca 5% všech rostlin na ploše; -2 = 5-15%; +2 = 15-25%; -3 = 25-37%; +3 = 37-50%. Stupně -4 až +5 (50-100%) se ve snímcích nevyskytují. Použito bylo nové botanické nomenklatury: J.Dostál; Seznam cévnatých rostlin květeny československé, Praha 1982. Pro snazší orientaci těch "starších" je v závorce uveden název podle dřívější nomenklatury.

Snímek 1. : plocha 10x10 m, nadm.výška cca 390 m, sklon svahu 30°, mocnost půdní vrstvy 5-8 cm, expozice jižní. Celková pokryvnost 70-80%.

Snímek 2. : vzdálenost od 1.snímku cca 100 m po vrstevnici východním směrem. Plocha 15x15m, celková pokryvnost 85-90%.

Snímek 3. : 100 m nad 1.snímkem směrem k vrcholu, nadm.výška cca 415 m, svah 20-25°, mocnost půdní vrstvy 10 až 15 cm, drobný štěrk, plocha 20x20 m, pokryv 95%.

Poznámka: v následujícím přehledu jsou druhy označené "x" vhodné pro střední a větší skalky, nebo volné terénní přechody.

Druh: Snímek:

1. 2. 3.

x *Inula ensifolia* L. -3 +3 +
 x *Festuca vallesiaca* SCHL.et Gaud. -3 +3 -3
 x *Aster linosyris* BERNH. +2 +2 1
Carex caryophyllea +2 -2 0
 x *Thymus lanuginosus* MILL. +2 +2 0
 x *Thymus serpyllum* L. +2 +2 0
 x *Cytisus procumbens* BOISS./
Corothamnus procumbens C.B.PRESL -2 +2 0
 x *Hieratium pilosella* L./
Pilosella officinarum F.W. et. SCH. -2 +2 +2
Avenastrum pratense JESS.
Helictotrichon pratense /L./BESS.et PIL. -2 0 -3
 x *Koeleria gracilis* VELEN.
Koeleria nitidula PERS./ -2 +2 +2
Brachypodium pinnatum /L./BEAUV. 1 -2 -3
 x *Chrysanthemum corymbosum* L./
Pyrethrum corymbosum /L./ SCOP. 1 1 0
 x *Helianthemum nummularium* /L./MILLER.
Helianthemum ovatum /VIV./DUN 1 + 1
Eryngium campestre L. 1 1 +
 x *Iris variegata* L. 1 + 0
 x *Polygala major* JACQ. 1 -2 0
 x *Potentilla arenaria* BORKH. 1 -2 1
 x *Pulsatilla grandis* WENDER. 1 + 0
 (na vrcholu v tisících ks)
Festuca sulcata HACK.
Festuca rupicola HEUFF./ 1 +3 -3
 x *Aster amellus* L. 1 1 0
Aristolochia clematilis L. 1 0 0
Vincetoxicum hirundinaria MEDIC.
Vincetoxicum officinale L./ 1 0 0
 x *Campanula glomerata* L. + + 0
Salvia pratensis L. + 1 1
Salvia verticillata L. + 0 0
Carlina vulgaris L. + 0 1

x *Chrysaspis campestris* /SCHR. et ST./DESV.
 /*Trifolium campestre* SCHR./ + + 0
Bupleurum falcatum L. + + +
Fragaria viridis DUCH.
 /*Fragaria collina* EHRH./ + 1 1
Pimpinella saxifraga L. + + +
 x *Linum tenuifolium* L. + + +
 x *Teucrium chamaedrys* L. + + +
 x *Carex michelii* HOST. + + 0
 x *Lembotropis nigricans* /L./GRIES.
 /*Cytisus nigricans* L./ + + 0
Asperula cynanchica L. + 1 0
 x *Acosta rhenana* /BOR./SOJÁK
 /*Centaurea rhenana* BOREÁU./ + 0 +
Seseli elatum L.
 /*Seseli glaucum* JACQ.et AUCT./ + 0 0
Boterium sanguisorba L.
 /*Sanguisorba minor* SCOP./ + + +
 x *Anthyllis vulneraria* L. + 0 0
 x *Cyanus triumfettii* /ALL./DOST.
 /*Centaurea axillaris* WILD. + + 0
 x *Chamaecytisus ratisbonensis* /SCH./ROT.
 /*Cytisus ratisbonensis* WEIMM./ + 1 +2
 x *Anthericum ramosum* L. + + 0
 x *Campanula sibirica* L. + 0 0
 x *Stipa pulcherrima* C.KOCH. + 0 0
Peucedanum cervaria /L./ LAPEYR. + 1 0
 x *Genista tinctoria* L. + 0 0
 x *Tithymalus epithymoides* /L./ KL.et GARKE
 /*Euphorbia polychroma* KERN./ + 0 0
 x *Dictamnus albus* L. + 0 0
 x *Carlina acaulis* L. + 0 0
 x *Arrhenantherum elatius* /L./PRESL. + + 0
 x *Lotus corniculatus* L. + 1 +
Scabiosa ochroleuca L. 0 + +

x *Achillea millefolium* L. f.roseiflora 0 + 2
 x *Allium montanum* L.F.W.SCHMIDT 0 + 0
Knautia arvensis /L.SCHRAD. 0 + 0
Otites parviflorus FOURR.
 /*Silene otites* WIBEL./ 0 + 0
Geranium sanguineum L. 0 + 0
Poa badensis HAENKE ex WILLD. 0 + 0
 x *Sedum sexangulare* L.
 /*Sedum boloniense* LOIS./ 0 + 0
 x *Alyssum alyssoides* /L./ MATH. 0 + 0
 x *Verbascum austriacum* SCHOTT. + + 0
 x *Amoria montana* /L./ SOJÁK
 /*Trifolium montanum* L./ 0 + 0
Hypericum perforatum L. 0 + 0
Medicago falcata L. 0 + 0
 x *Prunella grandiflora* /L./ SCHOL. 0 0 -2
 x *Pseudolysimachion spicatum* /L./ OPIZ
 /*Veronica spicata* L./ 0 0 -2
Taraxacum erythrospermum ANDR.ex BESS.
 /*Taraxacum laevigatum* DC./ 0 0 1
 x *Prunella x spuria* STAPF. 0 0 1
Galium glaucum /L./BESS.
 /*Asperula glauca* BESS./ 0 0 +
Leontodon hispidus L. 0 0 +
Coronilla varia L. 0 0 +
 x *Trifolium alpestre* L. 0 0 +
Seseli devenyense SIMK. 0 0 +
Koeleria pyramidata /LAM./ BEAUV. 0 0 +
 x *Picris hieracioides* L. 0 0 +
Caucalis platycarpus L. 0 0 +
 /*Caucalis daucoides* L./
 x *Prunella x dissecta* WEND.
 /*Prunela bicolor* BECK./ 0 0 +
 x *Aster amellus* L. 0 0 +
Medicago minima L. 0 0 +

x *Ononis spinosa* L. 0 0 +

x *Dianthus carthusianorum* L. 0 0 +

Galium verum L. 0 0 +

x *Prunella x laciniata* L. 0 0 +

Potud snímky. Některé další, pro hádeckou step té doby charakteristické druhy (mimo snímky), uvádím v abecedním přehledu:

Allium rotundum L., *Anemone sylvestris* L., (x)*Anthylis vulneraria* L., subsp. *spueri* BOISS., var. *weldeniana* RCHL., f. *purpurascens* SAY., *Arabis hirsuta* /L./SCOP., *Astragalus danicus* RETZ., *Astragalus onobrychis* L., *Berteroa incana* /L./ DC., *Biflora radians* BIEB., *Carex caryophyllea* LAT., *Carex digitata* L., *Carex montana* L., *Cathartolinum catharticum* /L./SMALL., *Cerinthe minor* L., *Chamaecytisus supinus* /L./ LINK., *Chamaepitys trifida* DUMORT., *Cirsium pannonicum* /L.F./LINK., *Conringia orientalis* /L./DUMORT., *Cynoglossum officinale* L., *Dactylorhiza sambucina* /L./VERM., (x)*Dianthus sylvestris* WOLF., subsp. *tergestinus* ROHL., *Dorycnium germanicum* /GREM./RIKLI., *Echium rubrum* JACQ., *Festuca ovina* L., *Glechoma hirsuta* WALD.et KIT., *Hesidonia montana* /L./DUMORT., *Inula conyza* D.C., *Inula germanica* L., *Inula hirta* L., *Isatis victoria* L., *Lathyrus latifolius* L., *Lavatera thuringiaca* L., *Leontodon hispidus* L., subsp. *hartilis* /L./REICHEN., *Margarospermum purpureoeruleum* /L./OPIZ., *Neslia paniculata* /L./DESV., *Onobrychis arenaria* /KIT./D.C., *Orchis militaris* L., *Orchis ustulata* L., (x)*Orlaya grandiflora* /L./HOFFM., *Orobanche alba* STEP.ex WILD., *Orobanche caryophyllacea* SMITH., *Orobanche elatior* SUTTON., *Orobanche picridis* F.W.SCHULTZ ex KOCH., *Pilosella bauhini* ARV.TOUV., *Polygala vulgaris* L., *Polygonatum multiflorum* /L./ALL., *Polygonatum verticillatum* /L./ALL., *Pulmonaria angustifolia* L., *Reseda lutea* L., *Saxifraga tridactylites* L., *Sedum album* L., *Sesleria varia* JACQ., *Stachys recta* L., *Thymus kosteleckyianus* OPIZ., *Thymus pulegioides* L., *Tithymalus esula* /L./SCOP., *Tragopogon dubius* SCOP., *Verbascum lichnitis* L., *Veronica prostrata* L., a mnoho dalších, zejména keřů, trav a ostřic.

Vysvětlení ke značce (x): *Anthylis vulneraria* L., subsp. *spueri* BOISS. /synon. *A. dilenii*/ a *Dianthus sylvestris* WOLF., subsp. *tergestinus* ROHL., byly poprvé zjištěny 13.6.1945 na horním okraji lomu, v počtu několika desítek kusů, na ploše cca 5 m², jako již staré, statné rostliny s dřevnatými kořeny, hluboko zarostlými ve skalním podloží. S jejich určením jsme si nevěděli rady, až pomocí "Heggiho" byla velká neznámá odhalena. Jejich nález vzbudil pozornost i u pp. doc. J.Šmardy a prof. J.Podpěry. Všechny rostliny byly sterilní a vzhledem k jejich předpokládanému věku se nedaly přenést - nikoho z nás tehdy nenapadlo pokusit se je zachovat pomocí řízků. Na témže místě byla 25.6.1945 nalezena v několika exemplářích, jejíž původ i osud je pravděpodobně stejný, jako u obou předchozích, *Orlaya grandiflora* /L./HOFFM.

Jejich původ byl odhalen teprve později, při revizi herbářů a zápisků po dr.Johanu Applovi - za války řediteli ZVÚZ v Brně, který při svých botanických cestách středomořím sbíral i různá semena a jejich vyséváním na Hádech, Stránské skále aj. si rád zažertoval s českými botaniky. Lokalita sama neměla dlouhého trvání, již v roce 1949 byla zničena komorovým odstřelem v lomu.

Jak budoucí léta ukázala, postihl tento osud celou hádeckou step a nám pamětníkům nezbyvá nic jiného, než se probírat svými herbáři a záznamy.

PhDr. Jaroslav Bič

zde umístit mapku na celou stránku

Nejsevernější botanická zahrada světa

Na severu Norska se nachází město nazývané Paříž severu, v atlasech Tromsø. V ulicích tohoto města najde návštěvník, tak jako v Paříži, nejednu překvapivou zajímavost. Jednou z nich je botanická zahrada, pyšící se přívlastkem nejsevernější. Vznikla v blízkosti univerzitního městečka. Jen několik kroků od hlavních správních budov začíná přírodní stezka lemovaná většími či menšími kameny představujícími tradiční horniny kraje Tromsø a sousedních významných lokalit. Geologické podloží je tvořeno žulou a křemitými břidlicemi z východní části kraje a dolomitem, křídou a slídnatými břidlicemi ze západní části. Z vysokých kopců byly k naučné stezce sneseny amfibolity a gabro. Příjemná procházka zhruba pětisetmetrovým úsekem klikatící se cestičky, lemované subtilními břízkami, je korunována otevřeným prostorem samotné botanické zahrady. Flóra z různých částí celého světa, rostoucí překvapivě zde, daleko za polárním kruhem, je rozdělena do osmi hlavních oddílů. Pojmenování jednotlivých částí botanické zahrady je velmi příhodné, tu s větším, tu s menším nádechem romantismu. Blízko ústí naučné stezky s ukázkami zmíněných hornin jsou

situovány rostliny, jejichž domovinou jsou vysoká pohoří Himálaje. Následuje rododendronové údolí, Kirovská zahrada přátelství, oddíl speciálních sbírek, arktická flóra, rostliny jižní polokoule, rozárium a nakonec oddíl bylin vhodných pro kulinářské a farmaceutické účely. Zcestovalý návštěvník však nejvíce pozornosti věnuje místní vegetaci, která je zastoupena pryskyřníkem ledovcovým *Ranunculus glacialis*, rožcem *Cerastium arcticum* a metlicí *Deschampsia alpina*. Za zmínku stojí všude přítomné břízy, na jejichž kmenech roste lišejník *Parmelia olivacea*. Symbolickou rostlinou zvláště pro vnitrozemí severního Norska je pěnišník *Rhododendron lapponicum*. Přesto, že nejsevernější botanická zahrada je skvělou ukázkou vitality různé trvalé květeny, zvláště, uvědomíme-li si, že od poloviny října do poloviny května leží vše pod sněhem, přece jen více pozornosti budí až úzkostlivý pořádek. Kam oko dohlédne, je vše perfektně uhrabáno, upraveno a uklizeno. Odpočinek na jedné z laviček s výhledem na nádhernou kopcovitou scenérii Tromsdalenu, ležícího na druhém břehu přes vody fjordu, je potom opravdovým balzámem na nervy. Tak jako v celém kraji Troms, ani zde není třeba podnikat dlouhé výpravy, aby člověk spočinul v otevřené náruči matky přírody. Takový pocit může zažít každý návštěvník nejsevernější zahrady na světě.

Použitý pramen: Lidé a Země 2/2000

MM

INFORMACE Z KLUBU

Z ČLENSKÉ ZÁKLADNY

Ke 30.6.2000 se počet členů nezměnil, je nás 217. Opustili nás tři členové, ale tři noví je nahradili. Malé ohlédnutí - v roce 1990 byl počet našich členů nejvyšší: 478 osob. Další roky nastal pokles až na 205 členů v roce 1998. Rok 2000 vykazuje rovnováhu, která snad potrvá i přes ekonomickou nepřízeň pro většinu členů závislých na důchodu.

Z našich řad odešli: Zemřela Marie Havlišová, Noppova 96, Brno

Na vlastní žádost: Rostislav Remeš, Slavičín

Josef Deml, Znojmo

Noví členové: Zdeněk Andrysík, Veverí 41, Brno, 602 00

Tomáš Reichl, Zvotoky 3, Velenice 387 16

Jiří Šmíd, Mánesova 15, Boskovice 680 01

In memoriam: Přítelkyně Marie Havlišová byla zakládající členkou klubu a aktivní spolupracovnicí výboru. Narodila se roku 1903 a zemřela letos v pozhnaných 97 letech.

Vzpomínka: V roce 1999 uplynulo 10 let od smrti přítele Otakara Sadovského. Byl členem skupiny, která zorganizovala v roce 1972 vznik našeho klubu v Brně. Pro své schopnosti byl zvolen prvním předsedou Klubu skalničkářů Brno.

Blahopřání: Přítelkyně Olga Rejzková, narozená 30.11.1905 se dožívá úžasných 95 let v dobré náladě a zdraví. Patří mezi první zakládající členy a stále jako členka sleduje dění v klubu.

Přítel Pavel Nohel, narozen roku 1910, také zakládající člen a nyní čestný člen klubu se dožívá 90 let.

Oběma zasloužilým přátelům přejeme hodně zdraví a zasloužené pohody.

ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY

Upozornění: Povinnost členů je jediná: zaplatit během deseti měsíců od září do května členský příspěvek 90 Kč. Do 30.6.2000 zaplatilo 185 členů. Nezaplatilo 33 členů, dostávají v čísle 42 upomínku. Devět pilných členů má zaplacen příspěvek již na rok 2001.

V časopise číslo 42 dostávají mimobrněnější členové složenku k zaplacení poštou. Útržek si dobře schovejte, na rubové straně máte vyznačeno, který rok platíte. Běžně platíme příspěvky osobně na schůzích, na burzách a nejpozději na naší výstavě v květnu. Dotazy na členství v klubu nebo na příspěvky adresujte na matrikářku Danuši Prokešovou, Merhautova 53a, Brno, 613 00, nebo na jednatelku Věru Salzburgerovou, Marie Majerové 15, Brno, 638 00.

Danuše Prokešová

Drobné zprávy a informace

Klubový zpravodaj má 20 roků. První číslo vyšlo v roce 1980. Stále vychází dvakrát ročně s názvem "Skalničkářův rok". Jméno mu dala někdejší předsedkyně klubu MUDr.Jedličková, redakci převzala přítelkyně Vermouzková. Všem dalším redaktorům a příspěvovatelům výbor klubu děkuje.

Pro členy, kteří mají přístup k internetu tu máme tip na zajímavé stránky o skalničkách. Adresa je www.skalnicky.cz

Uzávěrka příštího čísla Zpravodaje je 20.prosince 2000. Časopis bude k dispozici na VČS v lednu 2001. Autorské honoráře budou vyplaceny vždy do 3 měsíců po uveřejnění příslušného článku.

Ve dnech 29.9. až 1.10.2000 se vybraní delegáti našeho klubu zúčastní Setkání skalničkářských klubů v Olomouci.

Inzerce

* Zašlu na dobírku přebytky kapradiny Phyllitis scolopendrium. Cena pro členy KS je 30 Kč/ks. + poštovné. Rostliny jsou dospělé. Osobní odběr po tel.domluvě.

Dvořák Jan, Pionýrská 541, 679 02, Rájec-Jestřebí
tel. 0506/433614

* K vzájemné výměně skalniček nabízím pro jaro 2001 asi 300 druhů rostlin. Seznam dám k dispozici na schůzích klubu v únoru a březnu.

V.Havlík, Klímova 27, 616 00, Brno.

* Nabízím k podzimní výměně i prodeji přes 100 druhů skalniček, okrasných rostlin a travin. I vzácnější druhy (Physoplexis comosa, Jurinella ceratocarpa, Saponaria pulvinaris, Primula

scotica, Primula algida, Digitalis obscura, Townsendia condensata, Townsendia spathulata, Carex novae-zelandiae, Luzula groenlandica aj. Jen osobní odběr po předchozí domluvě.

Seznam rostlin mohu poskytnout.

Ing.Mojmír Martan, Úvoz 7, 602 00, Brno.

tel.(05)43248472 večer

* Zájemce o přebytky skalniček přivítá na své zahradě po předchozí dohodě také Ing.Miroslav Škorpil, Kamenomlýnská 3,

603 00, Brno, tel. (05)43240820.

KALENDÁŘ AKCÍ KLUBU V 2.POLOLETÍ 2000

7.9. 16.30 členská schůze a přednáška (Křenová)

15.-17.9. podzimní výstava (Bystrc)

16.-21.9. 9.00-18.00 prodejní výstava cibulovin (Veveří)

21.9. 16.00-16.30 půjčování knih v klubovně (Bystrc)

5.10. 16.30 členská schůze a exkurze (Arboretum)

19.10. 16.00-16.30 půjčování knih v klubovně (Bystrc)

31.10. nejzazší termín odeslání semen do výměny

2.11. 16.30 členská schůze a přednáška (Křenová),

nejzazší termín předání semen do výměny

16.11. 16.00-16.30 půjčování knih v klubovně (Bystrc)

7.12. 16.30 členská schůze a přednáška (Křenová)

14.12. 16.00-16.30 půjčování knih v klubovně (Bystrc)

20.12. uzávěrka Zpravodaje

20.1.2001 9.00 výroční členská schůze (Křenová)

Pokud by došlo k nepředvídatelným událostem, nelze vyloučit některé změny programu, času a místa konání příslušných akcí.

Členové výboru Klubu skalničkářů
2000 - 2002

JMÉNO PŘÍJMENÍ	BYDLIŠTĚ	TELEFON - BYT ZAMĚSTNÁNÍ	FUNKCE
Miroslav Škorpil Ing.	Kamenomlýnská 3 603 00 Brno	43 24 08 20 -	předseda
Josef Hadač	Syrovice 154 664 67 Syrovice	47 22 90 60 -	místopředseda
Vít Hrabě RNDr.CSc.	Klíny 63 615 00 Brno	48 53 10 63 -	místopředseda, výměna semen
Věra Salzburgerová	Marie Majerové 15 638 00 Brno	48 52 26 37 41 17 59 67	jednatelka
Alena Utinková	nám.SNP 31 613 00 Brno	48 52 07 14 -	pokladní, zájezdy
Petr Pokorný	Studená 26 638 00 Brno	- 0502/41 23 03	hospodář, vedoucí burzy

Mojmír knihovna, redakce Martan Ing.	Úvoz 7 602 00 Brno	43 24 84 72 41 21 39 45	časopisu
Miroslav Doležal MUDr.	Gorkého 20 602 00 Brno	75 53 38 0507/22322	propagační a odborná činnost
Horymír Merta	Skoumalova 14 d 621 00 Brno	77 42 02 -	správce klubovny
Danuše Prokešová	Merhautova 53 a 613 00 Brno	58 28 16 -	matrikářka, expe- dice časopisu
Karel Vlček	Chrpová 35 651 00 Brno	46 21 75 69 -	člen
Zdeněk Šrutka	Nálepková 112 637 00 Brno	41 22 01 59 -	předseda revizní komise
Jarmila Tesaříková	Karolíny Světlé 31 628 00 Brno	41 21 79 48 -	člen revizní komise
Jiří Doskočil Ing.	Provazníková 72 613 00 Brno	45 24 41 84 -	člen revizní komise

Neprodejný výtisk
pro své členy vydal v září 2000
Klub skalničkářů Brno
Připravil Ing.Mojmír Martan